

Η ΕΥΤΕΡΗ,

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Μ Ε

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Φυλλάδ. 34.

Τόμος Β'.

Εκδίδεται δις τοῦ μηνός.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰανουαρίου 1849

Ε Μ Α Η.

ΑΡΘΡΟΝ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ.

Τῆς Νέας-Σεελανδίας ὁ εὐρωπαϊκὸς ἀποικισμὸς δὲν εἶναι ἀρχαῖος. Κατὰ πρῶτον Γάλλοι τυχονδιώκται ἦλθον εἰς αὐτήν, καὶ κερδίσαντες τὴν εὐνοίαν τῶν ἐγχωρίων, ἠγόρασαν γαίᾳς αὐτῶν, καὶ συνέζων μετ' αὐτῶν εἰς σχέσεις φιλικωτάτας. Ἐπειτα δ' ἱεραπόστολοι Ἀγγλοὶ ἦλθον νὰ διαχύσωσιν εἰς τὰς νήσους ταύτας τὸ φῶς τοῦ χριστιανισμοῦ, καὶ φιλόφρονος, λχόντες ὑποδοχῆς, περιωρίζοντο εἰς τὸ νὰ ἐξευγενίζωσι τὸν λαὸν, χωρὶς νὰ ἐπεμβαίνωσιν εἰς τὰ κυριαρχικὰ αὐτοῦ δικαιώματα.

Ἀλλὰ μόλις ἐγνώσθη εἰς τὴν Εὐρώπῃ τὸ κάλλος καὶ ἡ εὐφορία τῶν τόπων τούτων, καὶ ἡ εὐκολία τῆς αὐτοῦ ἀποκαταστάσεως, καὶ ἐν τῷ ᾧμα ἐκινήθη τὸ πνεῦμα τῆς κερδοσκοπίας, καὶ ἐταιρία ἐμπορικὴ συστηθεῖσα, κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς Ἰνδικῆς, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως, κατέλαβε δι' ἀγορῶν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον εἰλικρινῶν, μεγάλας κτήσεις, ἐφ' ὧν ἀνήγειρε πόλεις, καὶ μετὰ τῶν δυνάμεών της συνκυζάνουσα καὶ τὰς ἀξιώσεις της, ἐζήτησεν ὡς δικαίωμα, ὅτι τῇ εἴχῃ δοθῇ ὡς

φιλόξενος παραχώρησις, καὶ ἠθέλητε ν' ἀρπάσῃ τὴν ὑπερτάτην τῶν νήσων κυβέρνησιν, ἀφαιροῦσα αὐτὴν ἀπὸ τοὺς ἐγχωρίους. Ἔννοεῖται ὅτι ἡ τοιαύτη τῆς ἐταιρίας διαγωγὴ διήγειρε τῶν ἀρχαίων ἀρχηγῶν τῆς νήσου τὴν γενικὴν ἀγανάκτησιν, ὑπεκκαισμένην κατὰ μέρος, ὡς ὁ ἀγγλικὸς τύπος δι' ὑσχυρίζετο, καὶ ὑπὸ τῶν ζηλοτύπων σκευωριῶν τῆς Γαλλίας, καὶ δικαιουμένην ὑπὸ τῶν ἱεραποστόλων, οἵτινες ὁρθῶς, εἰ καὶ κατὰ ἰδιοτελεῶς, ἐπρέσβουν ὅτι οἱ ἄγριοι ἐκεῖνοι, ἐξημερωθέντες διὰ τοῦ χριστιανισμοῦ, ἔπρεπε ν' ἀναπτυχθῶσιν ἀφ' ἑαυτῶν καὶ δι' ἑαυτῶν. Ἀλλ' οἱ φιλόφρονες οὗτοι λόγοι δὲν ὑπερίσχυσαν, καὶ ἡ ὑπόθεσις, καθυποβληθεῖσα εἰς τὰς ἀγγλικὰς βουλὰς, καὶ ἐξοργωθεῖσα εἰς ὑπουργικὸν ζήτημα, ἐλύθη κατὰ τῶν ἱεραποστόλων καὶ τῶν ἐγχωρίων, καὶ ὑπὲρ τῆς ἐταιρίας, ἥτοι διὰ σοφίσματος διαφανεστάτου ἡ ἀποικία μετεβλήθη εἰς κατὰκτησιν, καὶ οἱ ξενοδόχοι εἰς αἰχμαλώτους.

Ἀλλ' οἱ Νεοσεελανδοὶ εἰσὶν ἀνδρείοτατοι μεταξὺ τῶν ἀγρίων. Προσέτι δὲ κέκτηνται καὶ τινὰς ἡθικὰς ἀρετὰς, ἀξίας λαὸν μᾶλλον ἐξυγενησμένων, καὶ μεταξὺ ἄλλων τὸν πατριωτισμόν. Δὲν ἠθέλησαν ἐπ' ὧν νὰ κλίνωσι τόσον εὐκόλως τὸν αὐχένα εἰς τὸν ζυγὸν ὅστις τοῖς ἐπεβάλλετο δι' ἀπλοῦ βουλεύματος ἔθνους μακαρυμένου καὶ ξένου, ἀλλ' ἀντέστησαν ἐν ὧ

πλως, καὶ ὑποκύψαντες εἰς τὴν ἀνωτέραν δύναμιν τῆς τακτικῆς ἐπιστήμης, διεμαρτυρήθησαν διὰ συνεχῶν ἐπαναστάσεων κατὰ τῆς αὐθιρέτου ταύτης παραβιάσεως τῶν δικαιωμάτων των, καὶ πολλάκις ὁ ἐνθουσιασμός, ἡ ἀνδρεία, καὶ ὁ ἀριθμὸς των ἔφερον ὄλεθρον εἰς τοὺς κατακτητὰς. Πρὸ πάντων δὲ δὲν ἐδίδετο ἡ ἐλαχίστη ἀνεσις εἰς αὐτούς· ἀλλ' ἅμα ἡ μία τῶν φυλῶν κατετροποῦτο ἡ ἐξιλεομένη κατέθετε τὰ ὅπλα, καὶ ἀμέσως ἡ ἄλλη τὰ ἀνελάμβανε. Καὶ τοῦτο μὲν προέβηεν αἰσίων τὸ τέλος τῶν προσπαθειῶν των εἰς τοὺς Ἀγγλους, διότι δὲν ὑπῆρχεν ἡ ἀπαιτουμένη ὁμόνοια καὶ ἐνόητος μεταξὺ τῶν ἐγχωρίων, ὥστε ν' ἀποφύγῃσι τὸ νὰ νικηθῶσιν ἢ καὶ νὰ ἐξολοθρευθῶσιν ἀλλήλο-διαδόχως, ἀλλὰ τοῦτο καὶ διακίωνιζε τὸν πόλεμον.

Κατὰ τὰ 1842, αἱ δύο φυλαὶ Χοὐράκη καὶ Χοὐκ-Ἄγγα, ἐκ μικρῶν ἀφορμῶν ὁρμώμεναι, ἠνώθησαν, καὶ ὕψωσαν τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως, ὁμώσασαι εἰς τὸν Τυπόκον, τὸν θεὸν τοῦ θανάτου καὶ τῆς ὀργῆς, ν' ἀποδιώξῃσι τοὺς ξένους ἀπὸ τὴν νῆσόν των, καὶ θαρβύλας ἐλθοῦσαι μέχρι Τερανάκης, καὶ ἐξω τοῦ Νέου Πλυμούθ, ἔκασαν καὶ ἐλεηλάτησαν ἀγροικίας τῆς κώμης ταύτης. Τότε ἐκδραμόντες οἱ Ἀγγλοι, οὐ μόνον τὰς ἀπεδίωξαν, πληγώσαντες πολλοὺς ἐξ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ συλλαβόντες ἕνα τῶν ἀρχηγῶν των, τὸν γηραιὸν Χοὐράκην (τὸν ὠκύποδα), τὸν ἐκρέμασαν ὑβριστικῶς ὑπ' ὄψιν τῶν ὁπαδῶν του, οἵτινες τὸν ἡγάπων ὡς πατέρα καὶ τὸν ἐτίμων ὡς βασιλέα των. Τοῦτο, ἀντὶ νὰ ταπεινώσῃ τὸ φρόνημα τῶν ἀτρομήτων ἐκείνων υἱῶν τῆς φύσεως, ἐκορύφωσεν ἐξ ἐναντίας τὴν λύσσαν των, καὶ τοὺς παρώξυνεν εἰς ἀδιάλλακτον μίσος· δύο δὲ νέαι φυλαὶ, οἱ Χόγγοι, καὶ οἱ Βέϊ-Κάτω προστετέθησαν εἰς τὰς ἐπαναστάσας, ὥστε αἱ ἀγγλικαὶ ἀρχαὶ ἐθεώρησαν τὰ συμβάντα ὡς λίαν σπουδαία, καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ λάβωσι σύντονα μέτρα.

Ἐκστρατεία λοιπὸν ἡτοιμάζετο εἰς Νέον Πλυμούθ, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ σθεσθῇ ἡ στάσις εἰς αὐτὴν τὴν ἐστίαν τῆς. Πᾶσαι αἱ διαθέσιμοι στρατιωτικαὶ δυνάμεις, πεζικὸν καὶ πυροβολικόν, ἐτίθεντο εἰς κίνησιν, καὶ ἐπικουρία ἐζητήθη καὶ ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ σταθμεύον δίκροτον, τὴν Ἀμφιτρίτην.

Ἀφ' ἐσπέρως τῆς ἐκστρατείας οἱ ἀξιωματικοὶ ὅσοι ἐμελλον νὰ ὀδηγήσωσι τὸν στρατὸν, καὶ οἱ ἐπισημότεροι τῶν κατοίκων τοῦ Νέου Πλυμούθ, ἦσαν συνηγμένοι εἰς τὴν συναναστροφὴν τοῦ διοικητοῦ τῆς ἐπαρχίας, τοῦ συνταγματάρχου Οὐντερβίλλου. Οἱ πλείοσι, κατὰ συστήματα ἀνὰ δύο ἢ τρεῖς διηρημένοι ἐντὸς τῆς αἰθούσης, συνδιελέγοντο περὶ τοῦ πολέμου, τῆς πιθανῆς αὐτοῦ ἐκβάσεως καὶ τῶν συνεπειῶν του ὡς πρὸς τὴν ὁλοσχερῇ τῆς νήσου κατάρτησιν, ἡ ἀπεχαιρετῶντο ἀμοιβαίως. Παρὰ δὲ τὴν στοργικὴν τράπεζαν κατὰ μέσσην τὴν αἶθουσαν ἐκάθητο, προχέουσα τὸ τέιον, ἡ Μὲς Ἐλισάβετ Οὐντερβίλλη, ἀγχις γλαυκώπιδος καὶ λευκῆ ὡς κρῖνος, ἥτις καὶ εἰς τοῦ Ἀὐδ-Πάρκ τὰς συναναστροφὰς ἤθελεν ἴσως παρατηρηθῇ διὰ τὸ κάλλος τῆς, πολλῶ δὲ μάλλον εἰς τῆς Νέας Σεελανδίας τὴν ἔρημον, ὅπου αὐτὴ ἔθαλλε μόνον ἄνθος τοῦ εἶδους τῆς. Προσέτι δὲ ἦτον ἡ Μὲς Οὐντερβίλλη κληρονόμος τῆς οὐ μικρᾶς περιουσίας τοῦ συνταγματάρχου, ὅστις, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἦν

γνωστός ὡς ἀπολαυδῶν τῆς ἰδιαίτης εὐνοίας τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν. Δι' ὅλα ταῦτα ἐννοεῖται ὅτι ἡ Μὲς Ἐλισάβετ ἦτον ἐπιζήτητος νύμφη, διὰ νέους ἀξιωματικούς μάλιστα, θαυμάζοντας τὸ κάλλος τῆς, ἐπιθυμοῦντας τὸν πλοῦτόν τῆς, καὶ ἔχοντας ἀνάγκην τῆς συστάσεως τοῦ πατρὸς τῆς. Ἐπομένως ἡ τράπεζα, ἥς προσέδρευε, δὲν ἦτον κενή, ἀλλὰ περιεβόμβει περὶ αὐτὴν τὸ σμήνος τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, καὶ ὅλοι ἐφιλοτιμοῦντο ν' ἀρέσωσιν εἰς τὴν καλὴν τεῖχόν.

— Ἀλλ' εἰς πρὸ πάντων ἐφαίνετο ἐπιτυχῶν εἰς τοῦτο, νέος ἀξιωματικὸς τοῦ Βασιλικοῦ ναυτικοῦ, οὗ τὰ κυριώτερα πλεονεκτήματα ὑπὲρ τοὺς λοιποὺς ἀντιζήλους του ἦσαν τὰ ἀκόλουθα· πρῶτον, ὅτι εἶχε χαρακτηρᾶς προσώπου ἀληθῶς διακεκριμένους, ἀνακαλοῦντας κατὰ τὴν μορφήν τοῦ Ἀντινόου, ἐκτὸς ὅτι, ἡ ἴσως προσθήκη ὅτι τὸ βλέμμα του εἶχέ τι τολμηρὸν μέχρι προπετείας, καὶ τὸ σῶμα του, αὐταρέσκως διατελλόμενον, ἐσκαίζετο ἀπὸ ἀρτιγέννητον μύστακα, ὃν κομπαστικῶς ἔστριπτε πολλάκις ὁ ἰδιοκτήτης του· δεύτερον ὅτι ἐχόρευε τὸν στρόβιλον καὶ τὴν νεωστί ἐφευρεθεῖσαν πόλκαν ὡς οὐδεὶς ἄλλος τοῦ ἔθνους του, καὶ οὐδὲ αὐτῶν τῶν σκηνικῶν ἀτελέστερον· τρίτον ὅτι, ἔχων φωνὴν βαρυτόνου, καὶ λαβῶν τινα μαθήματα τοῦ Ταμβουρίνη, ἐτραγῶδει μετὰ τῆς Μὲς Οὐντερβίλλης τὴν Λουκίαν, πρὸ πέντε ἡμερῶν, ἀφ' οὗτο δηλαδὴ προσωρμίσθη ἡ Ἀμφιτρίτη εἰς Νέον Πλυμούθ· καὶ τέταρτον, τινὲς φρονοῦσι τὸ κυριώτατον, ὅτι ὁ νέος ἀξιωματικὸς ἐκαλεῖτο λόρδος Ἀλβέρτος Βοδλαϊῦ, καὶ ἦν δευτεροτοκος υἱὸς τοῦ Μαρκεσίου Φιτζ-Ούιλλιαν, ἔχων ἐπομένως νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν μέλλουσαν σύζυγόν του, πλοῦτον μὲν ὄχι, καθ' ὅ δευτεροτοκος, ἀλλ' ὄνομα ἐκ τῶν ἀριστοκρατικωτέρων. Τοῦτου τὰς περιποιήσεις ἐφαίνετο μάλλον ἐνθαρρύνουσα ἡ ὥραία τοῦ συνταγματάρχου θυγάτηρ διὰ τῆς προτιμήσεως καὶ τῆς προσοχῆς ἣν εἰς αὐτὰς ἐχορήγει.

— Καὶ τί μὲ διατάττετε νὰ σὰς φέρω ἀπὸ τὴν ἐκστρατείαν μας, κυρία; εἶπεν ὁ λόρδος Ἀλβέρτος γελῶν, ἐν ᾧ ἐρόφα τὸ τέιον. Τὴν λευκὴν λίμνην, ἥτις ὁμοιάζει γάλα μακρόθεν, οὔτε τὸν θολωτὸν σκόπελον τοῦ Τογαδοῦ κατὰ δυστυχίαν δὲν δύναμαι· ἀλλ' ἂν θέλητε τινὰς Μοκομοκάϊ ἢ ταριχευμένας κεφαλὰς τῶν ῥαγκατίρας, ὡς ὀνομάζονται οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἀγρίων αὐτῶν βαρβάρων, σὰς ὑπόσχομαι πλήρη αὐτῶν συλλογὴν.

— Ἀπαγε! ποίαν πρότασιν, λόρδε Ἀλβέρτε! ἀπήντησεν ἐπιπληκτικῶς ἡ Μὲς Οὐντερβίλλη. Ὅτι ἀπαιτῶ ἀπὸ ὑμᾶς, κύριοι, εἶναι νὰ μᾶς φέρετε ὀπίσω ὑμᾶς αὐτοὺς σώους καὶ ὑγίεις, ἐπρόσθεσε, διὰ μὲν τοῦ στόματος ἀποτεινούσα τούτους τοὺς λόγους εἰς ὅλους τοῦ περισταμένου, διὰ δὲ τοῦ βλέμματος εἰς τὸν ἀξιωματικὸν τοῦ ναυτικοῦ.

— ὦ! περὶ τούτου μὴ ἀνησυχῆτε, εἶπε κομπορήμον ὁ Ἀλβέρτος, ὅστις κατὰ πρῶτον ἐξεστράτευεν εἰς τὴν Πολυνησίαν. Βεβαίως δὲν ὑποπτεύετε ὅτι οἱ γυμνῆται αὐτοὶ μὲ τὰς ψιὰθους των ἀντὶ ἐνδυμάτων, καὶ μὲ τὰ ὀστά των ἰχθύων ἀντὶ ὅπλων, θέλουσι τολμήσει νὰ πλησιάσωσι τόσον εἰς τὸ πῦρ τῶν γρανιτοβόλων τῆς Ἀμφιτρίτης, ὥστε καὶ νὰ μᾶς βλά-

ψωσιν. Ἀλλ' ἂν δὲν κατεδέχῃσθε τὰς κεφαλὰς των, — καὶ ἔχετε δίκαιον· δυσειδέστερον δῶρον δὲν ἐδύνατο νὰ σᾶς προταθῇ, — σᾶς ὑπόσχομαι ὁλόκληρον ἀγέλην δεσμιῶν ἡγεμονίδων, ἐξ ὧν νὰ συνθέσῃτε τὴν αὐλὴν σας, νὰ τὰς ἔχητε ὑποπόδιά σας ὅταν κάθῃσθε εἰς τὸν οἶκον, καὶ ὑποζύγια ὅταν ἐξέρχησθε μετὰ τὸ δῆγμα.

— Ὁ κύριε, εἶπεν ἡ Μις Ἐλισάβετ, ἡ φαντασία σας εἶναι λίαν ἀσιατική. Στοιχηματίζω ὅτι προσφάτως ἀνέγνωτε τὴν Λαλα-Ρούχ (1).

— Σᾶς συμβουλεύω, νέε μου φίλε, εἶπεν ὁ αἰδεσιμώτατος Δανιὴλ Ρίγγβέλλ, πρὸ τινων ἡμερῶν ἐλθὼν εἰς Νέον Πλυμούθ νὰ ἱεουργήσῃ, σᾶς συμβουλεύω νὰ μὴν ἀναλάβῃτε τοιαύτην ὑποχρέωσιν. Δὲν γνωρίζετε τῶν ἐγγχωρίων αὐτῶν τὴν ἀνδρείαν.

— Περὶ τούτου, ἀπεκρίθη προπετῶς ὁ λόρδος Ἀλβέρτος, ὁμιλοῦμεν εἰς τὴν ἐπιστροφὴν μας. Καὶ προθύμως ἀναλαμβάνω τὴν πρόσθετον ὑποχρέωσιν νὰ φέρω καὶ εἰς τὴν αἰδεσιμότητά σας δύο ἀρχηγούς ἢ βασιλεῖς των, νὰ τοὺς ἔχητε κωδωνοκρούσας εἰς τὴν ἐκκλησίαν σας. †

— Κύριέ μου, ἀπεκρίθη σοβαρῶς ὁ ἱερεὺς· ὅταν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι προσβάλλωσι τὴν ἀποικίαν μας, πρέπει βεβαίως νὰ τοὺς ἀποκρούωμεν, καὶ νὰ καθίστῶμεν αὐτοὺς ἀκινδύνους· ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι, ἂν καυχώμεθα διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῆς θρησκείας μας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῶν φώτων μας, αὐτὴ ἡ θρησκεία καὶ αὐτὸς ὁ πολιτισμὸς καθήκον μᾶς ἐπιβάλλουσιν, ὅχι νὰ καταδυναστεύωμεν αὐτοὺς διότι εἶναι ἡμῶν ἀσθενέστεροι, ἀλλὰ νὰ τοὺς προστατεύωμεν, ὅχι νὰ γινώμεθα ἄρπαγες τῆς γῆς, τῆς ιδιοκτησίας, καὶ τῆς ἐλευθερίας των, ἀλλὰ διὰ λόγου καὶ δι' ἔργου νὰ παύωμεν αὐτοὺς τῆς ἀρπαγῆς καὶ νὰ τοῖς διδάσκωμεν τὴν ἠθικὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἀρχηγέτον· τέλος νὰ τοὺς μεταχειρίζωμεθα ὅχι ὡς ὑποπόδια καὶ ὡς ὑποζύγια, ἀλλ' ὡς ἀδελφοὺς πεπλανημένους, οὓς ἐκλήθημεν οὐρανόθεν ὅπως φέρωμεν εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀληθείας.

Οἱ πλείστοι τῶν περιεστώτων ἐπεκρότησαν εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο μάθημα τὸ δοθὲν εἰς τοῦ λορδίσκου τὴν ὑπεροψίαν, καὶ πρὸ πάντων ἔρριψεν εὐγνώμον βλέμμα πρὸς τὸν Κ. Ρίγγβέλλ ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ συνταγματάρχου, ὁ λοχαγὸς Φραϊζερ, ὅστις ἄλλοτε συλλαβὼν τινὰς ἐλπίδας νὰ ἐλκύσῃ τὴν καρδίαν τῆς Ἐλισάβετ, εἶδε δύσαντα τὸν ἀστέρα του, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀνέτειλεν εἰς τὰς συναναστροφὰς τοῦ Πλυμούθ ὁ λαμπρὸς ἀξιωματικὸς τῆς Ἀμφιτρίτης.

Ἀλλ' ὁ λόρδος Ἀλβέρτος δὲν ἦτον ἄνθρωπος νὰ μείνῃ ἀναπολόγητος. Τὸν παρώξυνε δὲ καὶ ἡ τῶν λόγων τοῦ ἱερέως εὐμενὴς ὑπόδοχῃ, διό

— Δὲν ἐκπλήττομαι διόλου, αἰδεσιμώτατε, εἶπε μετὰ πολλὴν ζωηρότητα, ἀκούων ἐκ τοῦ στόματός σας τὴν συνηγορίαν τῶν ἀγρίων ἐκείνων τὸ ἐναντίον ἠθέλε μοι φανῇ παράδοξον. Ἡξεύρω ὅτι ἔχουσι τὴν εὐτυχίαν νὰ ἀγαπῶνται καὶ νὰ προστατεύωνται θερμῶς ἀπὸ τοὺς ἱεραποστόλους, καὶ τόσον θερμῶς

μάλιστα, ὥστε τὰ συμφέροντά των προτιμῶνται ἀπὸ τὰ συμφέροντα τῆς Ἀγγλίας. Ἐννοῶ ὅτι εἰς τινὰς θὰ ἐσύμφερον ἂν εἶχον ὅλην τὴν ἐξουσίαν εἰς τὴν νέαν Σεελανδίαν οἱ ἄγριοι Ράγκατίραι, διὰ ν' ἄρχωσιν αὐτοὶ ὑπ' ἐκείνων τὸ ὄνομα, καὶ ἂν ποτὲ ἡ ἀγγλικὴ σημαία δὲν ἐκυμάτει ἐπὶ τῶν νήσων τούτων· ἴσως δὲ ἀκόμη καὶ σήμερον αἱ εὐχαὶ τινῶν εἰσὶν ἐναντίαι τῆς ἐπιτυχίας τῶν ὅπλων ἡμῶν.

— Εἰς τὰς αἰτιάσεις ταύτας, εἶπεν ἐγειρόμενος ὁ ἱερεὺς, θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃτε, κύριε, νὰ μὴν ἀπαντήσω. Σιωπὴν ἐτήρησα καὶ ὅταν αἱ ἐφημερίδες τῆς ἀντιπολιτεύσεως τὰς ἐτόξευον εἰς εὐγλωττα ἄρθρα. Δὲν εὐχομαι τὴν ἀποτυχίαν τῶν συμπατριωτῶν μου, ἀλλὰ μάλιστα θέλω συνοδεύσει τὴν ἐκστρατείαν των. Χρέος μου ὅμως θέλω νομίζει νὰ ἐπικαλῶμαι τὴν θεῖαν ἀρρωγήν καὶ τὴν ἀνθρωπίνην εὐσπλαγχνίαν ἐπὶ τῶν θυμάτων ἐκατέρων τῶν μερῶν, ἐπὶ ὅλων τῶν πασχόντων ἀδελφῶν μου εἴτε ἄγριοι εἶναι εἴτε ἡμεροὶ καὶ ὅταν ἐκείνοι ξένους, ἀγνώστους, φέροντας ἄλλα ἥθη καὶ ἄλλην θρησκείαν, μᾶς ὑπεδέχθησαν φιλοφρόνως καὶ ἀνυπόπτως, δὲν πρέπει ἡμεῖς οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Χριστοῦ, οἱ ἐγκυχόμενοι εἰς τὸν πολιτισμὸν μας, νὰ τοῖς ἀποδίδωμεν τὸ κακὸν ἀντὶ τοῦ καλοῦ, οὔτε καλοῦντες αὐτοὺς περιφρονητικῶς ἀγρίους, νὰ φαίνωμεθα αὐτῶν ἀγριοῦτεροι.

Καὶ, ταῦτα εἰπὼν μετὰ τινος πικρίας ὁ ἱερεὺς, ἐμακρύνθη πρὸς ἄλλο μέρος τῆς αἰθούσας, καὶ μετ' ὀλίγον ἀνεχώρησεν ὅπως προετοιμασθῇ διὰ τὴν ἐπαύριον.

Ἀλλ' ὁ λόρδος Βοβλαϊὺ ὀλίγον ἐφρόντισε διὰ τὰς ὁπωσοῦν ἀποτόμους αὐτὰς ἐπιπληξείας, καὶ χωρὶς νὰ προσέξῃ εἰς τοὺς μικροὺς ψιθυρισμοὺς οἵτινες ἠγέρεθησαν περὶ τοῦ, διότι ἡ ὑπόληψις πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἀγιότητα τοῦ Κ. Ρίγγβέλλ ἦτον γενικὴ εἰς ὅλην τὴν ἀποικίαν, ἐξηκολούθησε τὰς περιποιήσεις τοῦ πρὸς τὴν Κ. Οὐντερβίλιν, ἔψαλε μετ' αὐτῆς τὰς διφωνίας τῆς Λουκίας, ἔγραψε στίχους εἰς τὸ λεύκωμά της, καὶ διὰ τῆς ἀκενώτου εὐτραπείας καὶ προπετείας του, κατώρθωσε μέχρι τέλους νὰ κυριεύσῃ ἐξ ἐφόδου τὴν συνδιάλεξιν, νὰ μακρύνῃ ὅλους τοὺς λοιποὺς, καὶ αὐτὸν τὸν λοχαγὸν Φραϊζερ, καὶ νὰ μείνῃ δι' ὅλης σχεδὸν τῆς ἐσπέρας μόνος μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ συνταγματάρχου.

Τὴν δ' ἐπαύριον, ὅταν τὸ στράτευμα ἀνεχώρει, ὁ Βοβλαϊὺ ἀποχαιρετῶν ἕνα των συντρόφων καὶ ὁμοβαθμίων του ἐπὶ τοῦ δικρότου, ὅστις τὴν προτεραιάν τὸν συνώδευσεν εἰς τὴν συναναστροφὴν τοῦ συνταγματάρχου,

— Φίλε Πουλλρόπ, τῷ εἶπεν· ἐγὼ ἀπέρχομαι, σὲ δὲ ἀφίνω πληρεξούσιον καὶ ἐπίτροπόν μου, καὶ ἐκτελεστήν τῶν τελευταίων παραγγελιῶν μου. Ἴδες, φίλε, ὅτι ἡ Μις Ἐλισάβετ δὲν εἶναι ὅλως διόλου δυσμενὴς πρὸς ἐμέ. Ἄν, ἀντὶ νὰ με στέλλωσι νὰ σωφρονίσω τὰ ἄγρια ἐκείνα κτήνη, τοὺς προστατευομένους τοῦ αἰδεσιμωτάτου Δανιὴλ Ρίγγβέλλ, με ἄφινον ἕνα μῆνα ἀκόμη εἰς τὸν λιμένα τοῦ Πλυμούθ, ἴσως ὁ ῥηθεὶς αἰδεσιμώτατος θὰ εὐλόγει εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς τὴν ἐνωσίμ μου μετὰ τὴν ὠραιότεραν καὶ πλουσιωτέραν Μις τῆς Νέας Σεελανδίας καὶ ὅλων τῶν ἀντιπόδων. Ἀλλὰ τώρα ἀναχωρῶ, καὶ γνωρίζω

(1) Ἰνδικὸν ποίημα τοῦ Θωμᾶ Μώρου.

λογαγόν τινα ὅστις μένει πλησίον της, καὶ ὅστις σοὶ ὁμολογῶ ὅτι μοὶ φαίνεται πολὺ ὑποπτος. Βλέπε λοιπὸν συνεχῶς τὴν Μίς Οὐντερβίλην. Ἄν ἔχῃς τινὰ πιθανότητα νὰ μὲ ὑποσκελίσῃς, ἀγαθὴ τύχη, μὴ τὴν ἀμελῇς. Ἄν ὁμως πεισθῇς ὅτι κάμμιαν δὲν ἔχεις, τότε μὴ κάμνης ὡς τὸν χαιρέκακον ἐκείνον κύνα, ὅστις κριθὴν δὲν ἔτρωγε καὶ ὁμως ὑλάκει πρὸς τὸν ἵππον ὅταν ἤθελε νὰ τὴν πλησιάσῃ, ἀλλὰ βοήθει με καὶ ἀπόντα, ἀναπόλει με εἰς τὴν μνήμην της, φύλαττε τὸ φρούριον μὴ μᾶς τὸ καταλάβῃ ὁ ἐχθρὸς ἐξ ἐφόδου, καὶ πρὸ πάντων ἐπιτήρει τὸν λοχαγόν. Μέχρις οὗτο γίνῃς ὁ ἴδιος πλούσιος, δὲν θέλεις ἴσως δυσχερεστεῖσθαι, ἔχων τὸν φίλον σου πλούσιον.

Καὶ τοιαύτας δούς ὁδηγίας, ἀπῆλθεν.

Οἱ ἄγριοι ἦσαν ἐστρατοπεδευμένοι παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Θαμέσιος ποταμοῦ, κατὰ τὸ κέντρον τῆς νήσου, καὶ ἐκεῖ περιέμενον ἀτρομῆτως τὸν ξένον στρατόν. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ γέροντος Χουράκη, ἀρχηγὸς ἀνηγορεύθη ὁ υἱὸς αὐτοῦ Βίδης (ὁ ἐμμανής), ὅστις διὰ τὴν μεγάλην ἀνδρείαν του ἐπεκαλεῖτο καὶ Ναπουλὼν (1), δηλαδὴ Ναπολέων, διότι

Βίδης Ναπουλὼν.

μέχρι τῶν ἀγρίων αὐτῶν εἶχεν ἀντηχήσει ἡ φήμη τοῦ ἥρωος τῆς Γαλλίας. Ὁ δὲ Βίδης οὗτος ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς του συνέλαβεν ἀδιόλλακτον μίτος κατὰ τὸν Εὐρωπαϊόν, καὶ ἀκόρεστος ἦν ἡ ἐκδίκησις ἣν ἔπνεε κατ' αὐτῶν.

Ἡ πρώτη προσβολὴ τῶν Ἀγγλων ὑπῆρξεν ὀλεθρία εἰς τοὺς ἀγρίους· διότι μὴ γνωρίζοντες οὗτοι τὴν ἀφίξιν τῆς Ἀμφιτρίτης εἰς Νέον Πλυμυθ, καὶ μὴ περιμένοντες ἐπομένους προσβολὰν διὰ πυροβόλων, ἔμενον

ἐντὸς τῆς πεδιάδος εἰς θέσιν ἀσθενεστάτην, καὶ περιφρουρούμενοι μόνον ἀπὸ ἀπλοῦν χαράκωμα ξύλινον. Ἀλλ' οἱ Ἀγγλοι χωρὶς καὶ νὰ πλησιάσωσιν ἐντὸς βέλους βολῆς, ἀνέτρεψαν καὶ ἐπυρπόλησαν τὸ Παῖ ἢ περίφραγμα αὐτῶν, καὶ ἐν μέσῳ τῆς συγχύσεως εἰς ἣν ἡ ἐκπληξὶς τοὺς ἐνέβαλεν ὀρμήσαντες κατ' αὐτῶν, τινὰς μὲν ἐφόνευσαν, καὶ ἤθελον ὅλους τοὺς κατακόψει, ἂν δὲν ἐσώζοντο ῥιφθέντες εἰς τὸν ποταμόν· ὥστε καὶ ὁ Ἀλξέρτος ἔγραψε πρὸς τὸν φίλον του Πουλκρόπ νὰ εἰπῇ εἰς τὴν Ἐλισάβετ, ὅτι παρ' ὀλίγον ἤθελε τῇ στείλει διὰ νὰ πληθύνῃ τὸ κτηνοτροφεῖόν της ὁλόκληρα τὰ ἔθνη τῶν Χουράκη καὶ τῶν Χούκη καὶ τῶν Χόγγη καὶ τῶν Βάϊ, ἂν τὰ χερσαῖα αὐτὰ θηρία διὰ μιᾶς δὲν εἶχον μεταβληθῇ εἰς ἰχθύς· ἀλλ' ὅτι ἂν διὰ τοῦτο ἠναγκάζετο νὰ μεταβάλῃ εἰς ἀλιεῖαν τὴν θήραν του, εἶχεν ἤδη ἐτοιμάσει τὰς ὁρμιάς του, καὶ ἦτον βέβαιος περὶ τῆς προσεχοῦς του ἐπιτυχίας.

Πρέπει ὁμως νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι καὶ οἱ ἦττον κομπορρήμονες, καὶ οἱ ἦττον εὐπιστοὶ τοῦ στρατοῦ, ἰδόντες τὴν παντελῆ καταστροφὴν καὶ διάλυσιν τῶν ἐχθρῶν, ἐθεώρησαν ὡς δαμασθεῖσαν τὴν ἐπανάστασιν, καὶ ἐπέισθησαν ὅτι τοῖς ἔμενε πλέον νὰ περιέλθωσι μόνον θριαμβευτικῶς τὴν νήσον διὰ νὰ δεχθῶσι τῶν ἀγρίων τὴν ὑποταγὴν, καὶ νὰ τιμωρήσωσι τοὺς πρωτοεργοὺς τῆς στάσεως. Ἀλλ' ἡπατώντο μεγάλως. Τὴν τρίτην πρωΐαν, ἐν ᾗ συνεσκευάζετο διὰ ν' ἀναχωρήσῃ τὸ ἀγγλικὸν στρατεύμα, εἰς τὰς πρώτας ἀκτῖνας τῆς διαυγαζούσης ἡμέρας, εἶδαν αἰφνης τοὺς δεξιόθεν ὑπερκειμένους λόφους καταμέλαντας ὅλους, ὡς ἂν σκοτεινὸν νέφος ἐπεκάλητο ἐπ' αὐτῶν, καὶ ὅταν τὸ φῶς ἠῤῥήσε, καὶ τὰ ἀντικείμενα ἐγένοντο εὐκρινέστερα, ἐφάνησαν τὰ ὑψώματα ὅλα κεκαλυμμένα ἀπὸ ἐνόπλους ἀγρίους, ἀσυγκρίτως πολυπληθεστέρους ἀπὸ τοὺς διωχθέντας ἀπὸ τὸ Παῖ, καὶ κατέχοντας θέσιν, ἥς ἡ ἐκλογὴ ἀπεδείκνυνεν ὀρθοτάτην στρατηγικὴν κρίσιν παρὰ τοῖς βαρβάρους ἐκείνοις, προσέτι δὲ καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐπιτεθῶσι, καὶ ὅχι νὰ περιμείνωσιν ἀμυντικῶς τὸν ἐχθρόν. Ὅσην δὲ ἐθνικῆς καὶ ἀτομικῆς ὑπεροφίας δόσιν καὶ ἂν εἶχεν ὁ λόρδος μας, τὸ ἀπροσδόκητον ὁμως καὶ τὸ ἐκπληκτικὸν τοῦ θεάματος τούτου προσέβαλε τὴν φαντασίαν τοῦ ἰσχυρῶς. Οἱ ἄγριοι, εἰς τρεῖς σειράς παρατεταγμένοι, ἐπέστεφον τὰς ὀφρὺς τῶν λόφων. Οἱ πλείστοι αὐτῶν ἦσαν ἐντελὼς γυμνοὶ, οἱ δὲ εἰς ῥάκη λιναῖα ζωγραφικῶς περιβεβλημένοι. Τὸ πρόσωπόν των καὶ τὰ λοιπὰ μέλη παραδόξως κατεστιγμένα, ἐδίδον εἰς τὴν μορφήν των θηριώδη τινὰ καὶ ἀποτρόπαιον ἐκφρασιν, καὶ εἰς τὴν ἀφθονον κόμην των, συνδεδεμένην ἐν εἴδει κροδύλου εἰς τῆς κεφαλῆς των τὴν κορυφήν, ἦν ἐμπεπηγμένον καὶ ἐνευεν ἀπειλητικῶς μακρὸν πτερόν σαρκοφάγου τινὸς ὀρνέου· εἰς δὲ τὰς χειρᾶς των οἱ μὲν ἐκράτουν τὸ φοβερὸν ῥόπαλον, τὸ Μέρε καλούμενον, οἱ δὲ λόγχας ἐχούσας ἀντὶ αἰχμῶν ὀξεῖς λίθους ἢ ἰχθύων ὅστ' αἰ, καὶ τινες πυροβόλα, ὧν τὴν χρῆσιν ἔμαθον ἀπὸ τοὺς κατακτητὰς των. Ἰσταντο δὲ ἀκίνητοι καὶ σιωπηλοὶ ὡς ἀπολελιθωμένοι.

Ἀλλὰ τέλος ὑπεράνω τῶν κορυφῶν ἐφάνη προ-

(1) Ὁ Νεσεαλανδὸς ἴσως ὠνομάζετο τῷ ὄντι Ναπουλὼν καὶ Ποναπαρτῆς (Βοναπάρτης) διὰ τὴν ἀνδρείαν του.

κύπτων ἀκτινοβόλος τοῦ ἡλίου ὁ δίσκος. Διὰ μιᾶς ὁλος ὁ στρατὸς τῶν ἀγρίων ὡς εἰς ἄνθρωπος ἐκινήθη, καὶ με ἐρρύθμον βῆμα ἤρχισε πυρρίχιον φοβερὸν, ἱκανὸν νὰ ἐκπλήξῃ πολεμιστὰς ἥττον πρωτοπείρους τῶν τοιούτων θεαμάτων ἀπὸ τὸν ἡμέτερον λόρδον. Ὡς ἐξ ἑνὸς δὲ στόματος ἀντήχησεν ἀπὸ τὰ χίλια στόματα τὸ Π i-X è, τὸ πολεμιστήριον ἄσμά των, οὐ αἱ θηριώδεις κραυγαὶ ἐμπνέουσι φρίκην εἰς τὸν γενναϊότερον, καὶ οὐ οἱ ὀξεῖς τόνοι ἐρρύθμιζον τῆς ὀρχήσεως τὰς κινήσεις. Πρῶτον ἔβαλον τὸν ὕμνον τοῦ θανάτου, τὸ μέγα μυστήριον, δι' οὗ ὁ Ἄ τοῦ ας, τὸ ὑπέρτατον ὄν, καταστρέφω τὸν ἄνθρωπον, συνενοῖ τὴν ἀνάγκη αὐτοῦ οὐσίαν μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τῆς αἰωνίας οὐσίας του· καὶ ἐπήνεσαν τὸ ἱερὸν θυμίαμα, ἐφ' οὗ ἀναβάνουσιν αἱ ψυχαὶ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ παρατίθενται εἰς τὸν Ἀτούαν, ὡς εὐαρεστοτάτη τροφή. Ἡ φωνὴ των κατ' ἀρχὰς ἦτον βαρεῖα καὶ σοβαρά, τὰ βλέμματα των ἐστρέφοντο συνεχῶς πρὸς τὰ ἄνω καὶ τὰ σχήματά των ἦσαν ἐπίσημα, ἐκφράζοντα βαθεῖαν εὐλάβειαν. Ἀλλὰ κατ' ὀλίγον ἐξαπτομένου τοῦ θρησκευτικοῦ των ἐνθουσιασμοῦ μέχρις ἀγρίας παραφορᾶς, τὸ βλέμμα των ἐπυρώθη, ἡ φωνὴ των εὔρε λαρυγκισμοὺς ὀξεῖς, οἵτινες οὐδὲν ἀνθρώπινον εἶχον, καὶ τὰ κινήματά των

ἦσαν ὡς δαιμονιζομένων. Μετ' ὀλίγον μετεβλήθη ὁ τόνος τοῦ ἄσματος εἰς θρηνηδίαν παράδοξον, καὶ ἤρχισαν νὰ ἐκπέμπωσι κραυγὰς ὡς ὠρυομένων θηρίων· ἔβαλλον τὸ μυριολόγιον τῶν ὅσοι ἔμελλον νὰ πέσωσιν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ τὸν κλαυθμὸν ἐπὶ τῆς καταστροφῆς τῶν σωμάτων αὐτῶν. Ἀλλ' ἐν τῷ ἅμα τὰ μέλη των ἤρχισαν ὡς σπασμωδικῶς νὰ κινῶνται, οἱ ὀφθαλμοὶ των ἐστρέφοντο φρικωδῶς ἐντὸς τῆς κόγχης αὐτῶν· τὰ στόματά των ἠνοίγοντο τεραστίως, ἀφρόν ἀποπτύοντα, καὶ οἱ βρυχηθμοὶ των ὁμοιάζον βροντῆς πάταγον. Πάλλοντες δὲ καὶ συγκρούοντες τὰ ῥόπαλα καὶ τὰς λόγχας των, ἐκτύπων πάντες ὁμοῦ τὴν γῆν διὰ τῶν ποδῶν των με τὴν ὀρμὴν, ὥστε ἐβόμβει ὅλη καὶ ἐκλονεῖτο ὡς σπαραττομένη ὑπὸ σεισμοῦ. Τὸ μέρος τοῦτο τοῦ ἄσματος των ἦτον ὁ ὕμνος τῆς ἐκδικήσεως. Κατ' ὀλίγον ὅμως ἐπραῦνθησαν πάλιν οἱ τοῦ σώματος των σπασμοί, τὰ κινήματά των ἔγιναν εὐρυθμότερα, ἡ φωνὴ των σοβαροτέρα, καὶ σχεδὸν κατανυκτική. Οἱ μέλλοντες νὰ πέσωσιν εἰς τὴν μάχην, παρηγόρου τὰς μητέρας των διὰ τὴν πικράν αὐτῶν στέρην. Οὕτως ἐτελείωσεν ὁ Π i-X è, παράδοξος ἐπιτάφιος ὃν οἱ ἀτρόμητοι ἐκεῖνοι υἱοὶ τῆς φύσεως ἔβαλλον εἰς τὸν ἴδιον ἑαυτὸν θάνατον. Οἱ δὲ Ἄγγλοι, οἵτινες ἅμα τοὺς ἀνεκάλυψαν τὸσον πλησίον των, ἔσπευσαν εἰς τὰ ὅπλα, καὶ ἡτοιμάζοντο νὰ ὀρμήσωσι κατ' αὐτῶν, ἐστάθησαν ὅμως κυριευόμενοι ἀπὸ αἴσθησι ἀκπλήξεως οὐχὶ ἀμειγρῆς φρίκης, καὶ περιέμενον ὡς ἀκουσίως τὸ τέλος τῆς ἀγρίας τελετῆς ταύτης.

Ἄμα δ' ἐτελείωσε τὸ ἄσμα καὶ ὁ χορὸς, δὲν ἐπρόττεινον οἱ Νεοσεελανδοὶ τῶν εὐρωπαίων τὴν ἐφοδον, ἀλλὰ προπέμφαντες ὡς ἀεροβολιστὰς τοὺς ὀπλισμένους με πυροβόλα, ἐρρίφθησαν με ὀρμὴν ἀκατάσχετον κατόπιν αὐτῶν, καὶ πρὶν ἢ προφθάσῃ νὰ τοὺς βλάψῃ τῶν Ἀγγλων τὸ πυροβολικόν, ἡ συμπλοκὴ ἔγινε γενικὴ, καὶ ἤρχισεν ἡ ἀψιμαχία.

— Πῶς! — ἐκραξεν ὁ Βοβλαῖϋ, ὅστις διώκει κανονστοιχίαν προτεταγμένην τῆς δεξιᾶς πτέρυγος, — οἱ ἄπιστοι αὐτοὶ νομίζω, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ὠνευρέθησαν νὰ μᾶς κυριεύσωσιν ἐξ ἐπίπλου. Μᾶς προσβάλλουσι, βλέπετε, κατὰ πρῶμνην καὶ κατὰ πῶρην. Πῦρ ὅλα τὰ καταστρώματα, πῦρ νὰ τοὺς πελαγώσωμεν! Πρῶτον πυροβόλον, πῦρ!

Ἀλλ' ὁ Βίδης Ναπουλὼν, ὅστις ἐκαυχᾶτο ὅτι εἰς πᾶσαν μάχην ὁ πρῶτος ἐχθρὸς ἀπὸ τῆν χεῖρά του ἐπιπτε, πηδῆσας αἰφνιδίως ἐμπρὸς τοῦ στόματος τοῦ πυροβόλου, ἐξέτεινε νεκρὸν ἐπ' αὐτοῦ τὸν στρατιώτην ὅστις ἐπλησίαζεν εἰς τὴν πυρίτιν, τὸ ἔναυσμα.

— Εἰς τὸ κατὰστρομα εἰσεπήδησαν οἱ ἐχθροί! ἐκραξεν ὁ Βοβλαῖϋ, ἐξῆκολουθῶν τὴν ναυτικὴν του φρασελογίαν· τὰς μαχαίρας σας, παλληκάρια! Εἶναι ὅλοι κρέας γυμνόν· κτυπάτε ὡς ν' ἀπαυδήσητε!

Καὶ πρῶτος, σύρων τὸ ναυτικόν του ξιφίδιον, ἐρρίφθη κατὰ τῶν ἀγρίων. Ἀλλ' ἔμελλε νὰ γνωρίσῃ ἐκ πείρας ὅτι τὸ γυμνὸν ἐκεῖνο κρέας εἶχε καὶ ὅσα καὶ νεῦρα ἰσχυρότερα ἀπὸ τὰ ἐδικά του· κατὰ τοῦ πρῶτου ὀπαδοῦ τοῦ Βίδη, ὃν ἀπῆντησεν ἐμπρὸς του, ὤρμησεν ὁ νέος λόρδος ὡς ἐμμανὴς, καὶ ἐγείραν τὸ ξιφίδιον διὰ νὰ τὸ ἐμπήξῃ εἰς τὸ ἀπροστάτευτον

Πυρρίχιος τῶν Νεοσεελανδῶν.

τῆθός του. Ἀλλ' ὁ ἄγριος ἀνεσκήρτησε διὰ μιᾶς εἰς τὰ ὀπίσω μ' εὐκίνησιαν αἰλούρου, καὶ ἀπέφυγε τὴν πληγὴν· ἐπιστρέψας δ' ἐν τῷ ἅμα ὡς ἀστραπὴ ταχύς, κατέφερε τὸ ῥόπαλον κατ' αὐτοῦ, καὶ ἤθελε τῷ συντρίψει τὴν κεφαλὴν ὡς κάρυον, χωρὶς ἀπροσδοκῆτου τινὸς βοήθειας ἧτις τῷ ἦλθεν ὅθεν δὲν τὴν ἐπρόσμενεν. Ὁ Βίδης, ἐμπεσὼν αἵφνης εἰς τὴν χεῖρα ἧτις τὸν προσέβαλλε, τὴν ἐκράτησεν ἰσχυρῶς, ἐπιφωνῶν **Τάγκατα! Τάγκατα!** (ἀξιωματικὸς, ἀξιωματικὸς)· καὶ νὰ προλάβῃ μὲν τὴν κατὰπτωσιν τοῦ ῥοπαλοῦ ἀπαξ σφενδονισθέντος δὲν ἐδυνήθη, ἀλλ' ἡμέδυνε καὶ τὴν δύναμιν του, ὥστε δὲν ἐφόνευσεν τὸν Βοβλαῖν. Οὐχ ἦττον ὁμως ἔπεσεν αὐτὸς ὡς ἐμβρότητος· ὁ οὐρανὸς τῷ ἐφάνη ὅτι ἐστράφη ὡς ἀπέραντος μύλη, μύριοι σπινθήρες ἀνέθορον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, σκηναὶ φόνου καὶ θηριωδίας διῆλθον ἐμπρὸς τοῦ τεθολωμένου τοῦ βλέμματος, βλασφημῖαι καὶ ῥόγθοι θνησκόντων προσέβαλον τὰ βομβοῦντά του ὦτα, καὶ ἔπειτα ἡ ὄρασις καὶ ἡ ἀκοή του ἐσβέσθησαν, καὶ ἔμεινεν ὡς νεκρὸς κατὰ γῆς. Ὅταν δὲ τῷ ἐπανήλθεν ἡ αἴσθησις, καὶ ἠνέωξε τοὺς ὀφθαλμούς πάλιν, ἶδεν ἑαυτὸν περιβάδην καθήμενον εἰς τοὺς εὐρώστους ὤμους ἐνὸς τῶν ἀγρίων, ὅστις ἔτρεχε παντὶ σθένει, συνοδευόμενος ὑπὸ πολλῶν ἄλλων. Τὸ πρῶτον δὲ κίνημά του ὑπῆρξε νὰ φέρῃ τὴν χεῖρά του εἰς τὸ ξιφιδίον του, ἀλλὰ τὰ ὅπλα του τῷ εἶχον ἀφαιρηθῇ, καὶ αἱ χεῖρές του ἦσαν δεδεμέναι μὲ χορδὰς τόξων. Μάτην ἐπροσπάθησε νὰ διαῤῃξῃ τὰ δεσμά του· οἱ ἀγῶνές του συνετέλεσαν μόνον εἰς τὸ νὰ ἐξαντλήσῃ τὰς δυνάμεις του, ἡδὴ ἐξησθενημένας ἀπὸ τὴν ἀφθονόν του ἀφαίμαξιν, καὶ ν' ἀναπτύξῃ σφοδρὸν πυρετὸν, ὅστις ἐμάστιζε τὸ αἷμά του, καὶ τὸν ἐβύθιζε συνεχῶς εἰς ἀναισθησίαν. Ὅταν δὲ εἰς τὰς περιοδικὰς διαλήψεις τοῦ πυρετοῦ τῷ ἐπανήρχετο ἡ αἴσθησις ἑαυτοῦ καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἀντικειμένων, ὅτε μὲν εὐρίσκετο ἀκόμη ὀχρούμενος ἐπὶ τοῦ ἀγρίου του, — καὶ τῷ ἐπῆλθε μάλιστα ἀπαξ ὁ διαλογισμὸς ὅτι ὑπὲρ πάσαν προσδοκίαν ὀρθῶς εἶχε προφητεῦσαι ὑποσχεθεὶς νὰ καταστήσῃ ὑποζύγιον τοὺς ἀγρίους· — ὅτε δὲ ἔκειτο ἐντὸς δάσους πρωτογενοῦς, προσδεδεμένος εἰς ἰσχυρὸν κορμὸν δένδρου, καὶ περιφρουρούμενος ἀπὸ δέκα ἢ δώδεκα φύλακας, καὶ ἄλλοτε πάλιν ἦν ἡπλωμένος εἰς τὸ βάθος **Πιρόγας** ἐρεσσομένης ἀπὸ τοὺς δεσμοφύλακάς του, καὶ διευθυνομένης πρὸς ἀγνώστους ἀκτὰς.

Τέλος ἡσθάνθη ποτὲ διὰ τῆς καρδιακίας τοῦ πυρετοῦ ὅτι ἀνεβιβάζετο δυσκόλως εἰς ὑψηλὴν τινα θέσιν, καὶ ἡ τεραρτογυῖσα φαντασία του, ἧτις ἐργηγόρει ἐν ᾧ ἐκοιμάτο τὸ σῶμά του, τὸν ἔπεισεν ὅτι εἶχε μεταβληθῇ εἰς ἀγκυραν τῆς Ἀμφιτρίτης, ἀνελκομένην διὰ τοῦ ὄνου ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης. Ὅταν δὲ ἠνέωξε τοὺς ὀφθαλμούς, ἶδεν ἀντικείμενα περὶ τοῦ, ἐξ ὧν ἐσυμπέρανεν ὅτι ἐφθασεν εἰς τὸ τέρμα τῆς ἀκουσίτου ὁδοποιρίας του.

Τὸ μέρος ὅπου ἔκειτο ἦτον ὑπόστεγος εἰσοδος ξυλίνης οἰκίας, εἰς ἧς τοὺς τοίχους ἦσαν ἄγκυστρα ἐμπεπηγμένα κατὰ σειρὰν, καὶ ἀπ' αὐτῶν ἐκρέμαντο διάφορα σκεύη. Ἡνοίγετο δ' ὁ πρόδομος οὗτος εἰς εἶδος πλατείας ὑπὸ ξυλίνου χαρὰκώματος περιλαμ-

βανομένης, ἐχούσης δὲ περίξ διαφόρους ἄλλας ὁμοίας οἰκίας, ἡ μᾶλλον καλύδας πλεκτάς ἀπὸ κλάδους καὶ ἀπὸ φρύγανα, καὶ κατὰ τὸ μέσον τριγωνικόν τι οἰκοδόμημα ὑψούμενον ἐπὶ δύο στύλων, καὶ ἐξωθεν κεκοσμημένον διὰ τορευμάτων μιλιτοβαφῶν καὶ ἀμόρφων. Ὑπὸ τὸ εὐρὺ δὲ στέγασμα τοῦτο ἦσαν διάφορα ἀγγεῖα σεσωρευμένα, καὶ περιέχοντα ζωοτροφίας καθ' ὅσον ἐφαίνετο.

Ὁ λόρδος Βοβλαῖν περιέφερε βλέμμα ἄτονον περὶ ἑαυτὸν, ἔπειτα δὲ, δοκιμάσας νὰ κινηθῇ, ἡσθάνθη ὅτι δὲν ἦτον δεδεμένος ὡς πρὶν, ὥστε ἐνόησεν ὅτι εὐρίσκετο ἐντὸς **Πάτινος** ἡ ὠχυρωμένου χωρίου, ὅπου δὲν ἦτον πλέον ἀφευκτον νὰ φυλάττηται δέσμιος· δὲν ἐγνώριζεν ὁμως ἂν τὴν ἄνεσιν ταύτην τῆς κατ' αὐτοῦ αὐστηρότητος ἔπρεπε νὰ ἐκλάβῃ ὡς οἰωνὸν ἀγαθῆς πρὸς αὐτὸν διαθέσεως, ἢ ὡς ἀπόδειξιν πεποιθήσεως τῶν ἀγρίων περὶ τῆς ὀχυρότητος τοῦ φρουρίου των.

Ἡθέλησεν ἐπομένως νὰ ἐγερθῇ, ἀλλ' ἡσθάνθη ὅτι αἱ δυνάμεις του τὸν ἐπρόδιδον. Εἰς τὸ κίνημα δὲ τοῦτο, μεταστραφεὶς, ἶδεν εἰς ὀλίγων βημάτων ἀπόστασιν ἄγριον προσερεϊδόμενον εἰς τὸν κίονα τοῦ τριγώνου οἰκοδομήματος, καὶ θεωροῦντα αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτῇ, ὡς ὅφισ ὅστις ἀτενίζει τὸ πτηνὸν πρὶν τὸ καταβροχθίσῃ. Τὸ βλέμμα τοῦτο προσέβαλεν ἰσχυρῶς τὴν ἡδὴ ἐξησθενημένην φαντασίαν αὐτοῦ, καὶ τὸν προσήλωσεν ἀκίνητον εἰς τὴν λιθίνην στρωμνὴν του. Ἐκεῖ δ' ἔκειτο, τοὺς ὀφθαλμούς εἰς τοὺς τοῦ ἀγρίου ἔχων ἀκουσίως προσηλωμένους, μὲ ἡμικνησμένον τὸ σῶμα, ἐναγώνιος καὶ ἀσθμαίνων, καὶ μὴ δυνάμενος οὐδὲ φωνὴν νὰ ἐκπέμψῃ, ὡς ἐφιέλτης ἂν ἐπεκλήθητο εἰς τὸ τῆθός του, ὅταν ἶδε προσερχόμενον ἄλλον ἄγριον, εὐσμων, νέον καὶ εὐεῖδ' ὅσον δέδοται εἰς τὴν φυλὴν τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, καὶ μεγαλοπρεπῶς περιβεβλημένον εἶδος χλαμύδος ἐκ δερμάτων θηρίων, εἰς δὲ τὰς χεῖρας κρατοῦντα τὸ **Μέρε** ἢ ῥόπαλον. Ἐλθὼν δ' ὁ ἄγριος οὗτος πρὸς τὸν συμπατριώτην του, τὸν ἔλαβεν ἐκ τῆς χειρὸς, προσέτεριψε τὴν ῥίνα του εἰς τὴν ῥίνα αὐτοῦ, ὅπερ εἶναι τῶν Νεοσεελανδῶν ὁ συνήθης χαιρετισμὸς, καὶ

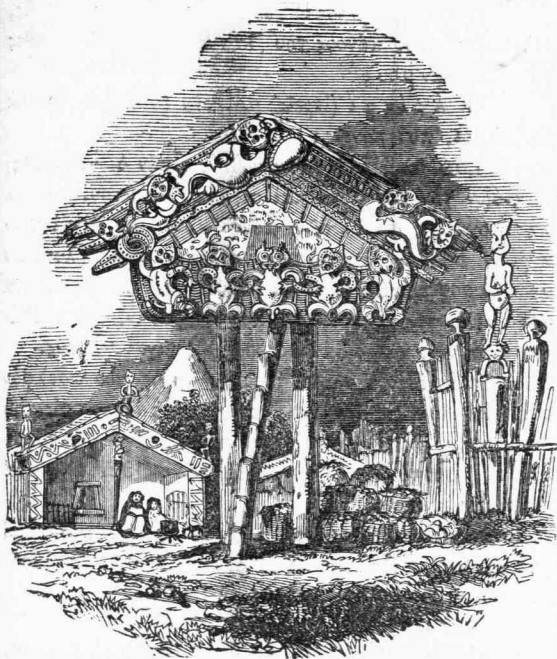
— Ὁ **Ἀτούας** (ὁ Θεός), τῷ εἶπε, φυλάττοι **Βίδην** τὸν **Ναπουλῶν**.

— Ὁ **Ραύγας** (**Ράγης** (ὁ οὐρανὸς οἰκῶν), ἀπεκρίθη οὗτος, δοίη ἔτη μακρὰ εἰς **Καῖ-Κούμουν** (τὸν τρώγοντα τῶν ἐχθρῶν του τὰς σάρκας) τὸν αἰμοπότην.

— Ἐδικός μου ἄνθρωπος! ἔκραξεν ὁ **Καῖ-Κούμους**, δεικνύων τὸν αἰχμάλωτον, καὶ μεταχειριζόμενος τὸ ἐπινίκειον ἐπιρῶνημα τῶν φονεόντων ἐχθρῶν εἰς τὸν πόλεμον. Μὲ τοῦτο τὸ **μέρε** τὸν ἡπλωσα κατὰ γῆς, καὶ εἶχον δικαίωμα νὰ τὸν φάγω, νὰ κάμω τὴν ζωὴν του ζωὴν μου καὶ ἀνδρείαν μου τὴν ἀνδρείαν του, ὡς ὁ θεὸς **Μούας** ἔφαγε τὸν ἀδελφόν του **Ποτίκην**, ἂν δὲν μ' ἐμπόδιζες, **Βίδη** **Ναπουλῶν**.

— Ἐδικός μου ἄνθρωπος! ἀπεκρίθη ὁ Βίδης. Τὸν σοφὸν **Χουράκην**, τὸν πατέρα μου, ἐκρέμασεν ὁ **Πακέκας** (ὁ Εὐρωπαῖος) ὕβριστικῶς. Ἐδὼ εἰς τὴν

Οὐδ' οὐ πᾶν του (εἰς τὸν τάφον του) περιπετᾷ ὡργισμένη ἡ βαῖδ' οὐά του (ἡ ψυχὴ του). Τῇ ἔφερα τροφάς διὰ νὰ χορτάσῃ, ἀλλ' ἤτον ῥά γκατῖρας (ἀρχηγός) ἐκεῖνος, καὶ θέλει αἷμα Τάγκατα (ἀξιο-

Ἡ Οὐδούπα τοῦ Χουράκη.

ματικοῦ) διὰ νὰ πρᾶυνθῇ. Μετὰ εἴκοσι ἡλίους εἶναι ἐν ἔτος ἀφ' οὗτο ἐφόνευσαν τὸν πατέρα μου· διὰ τότε φυλάττω αὐτὸν τὸν αἰχμάλωτον. Τότε θὰ ῥοφήσω τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμὸν του, ὅστις ἶδε τὸν θάνατον τοῦ πατρός μου, ὥστε ὅταν ποτὲ ὁ ὀφθαλμός μου ὕψ' ἀκτινοβολῇ ὡς ἀστὴρ εἰς τοῦ οὐρανοῦ τὸ στερέωμα, νὰ εἶναι διπλασία ἡ λάμψις του, τότε θὰ φάγω τὴν δεξιὰν χεῖρά του, ἥτις ἐνήργησε τὸν θάνατον τοῦ πατρός μου, ὥστε, ὅταν πολεμῶ τοὺς Πακέκας (Εὐρωπαῖους), νὰ εἶναι διπλασία ἡ δύναμις τῆς χειρὸς μου. Ἐπειδὴ ὅμως εἶσαι συγγενής μου, Καί-Κούμου, ἐπειδὴ μ' ἔφερες τοῦ μνηστήρος τὰ δῶρα διὰ τὴν ἀδελφὴν μου, θὰ δώσω εἰς σὲ τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν του καὶ τὴν ἀριστερὰν χεῖρά του, καὶ θὰ σοὶ δώσω τὰς κνήμας του νὰ κάμῃς αὐλοὺς, σὺ ὅστις παίζεις τόσον καλὰ καὶ χορεύουν αἱ κόραι τοῦ Πα.

— Ὁ Πακέκας (ὁ εὐρωπαῖος) κατέσφρεψε τὴν δύναμίν μας, ἔσφαξε τὸ ἄνθος τῶν πολεμιστῶν μας, εἶπεν ὁ Καί-Κούμους. Ὁ κατασφρέφους Τιπόκος ἄσμη φέρῃ τὴν διχόνοιαν ν' ἀνοίξῃ εἰς τοὺς ξένους τὰς θύρας καὶ τούτου τοῦ Πα, τοῦ τελευταίου καταφυγίου τοῦ ἔθνους μας. Δέχομαι τὴν πρότασίν σου. Ὁ Ἀτούας φυλάττει Βίδην τὸν Ναπουλῶν!

— Τὸ Πα τοῦτο, ἀπεκρίθη ὁ Βίδης, εἶναι γνωστὸν εἰς μόνον τοῦ οὐρανοῦ τὰ ὄρνεα. Τὴν φωλεάν τῶν λεόντων δὲν θ' ἀνακαλύψῃ ποτὲ ὁ Πακέκας. Ἐδῶ θὰ συναζώμεν τοὺς υἱοὺς τοῦ Μαούη(1). Ἀπὸ τὸν βράχον τοῦτον θὰ γεννηθῇ ὁ κεραυνὸς ὅστις θὰ συντρίψῃ

τοὺς ξένους. Ὁ Ραύγας-Ράγγης δοίη ἔτη μακρὰ εἰς Καί-Κούμουν τὸν αἰμοπότην.

Ἐπειτα δὲ ἐτρίψαν πρὸς ἀλλήλας τὰς ρινὰς των, καὶ ἀπῆλθον κρατούμενοι ἀπὸ τὰς χεῖρας.

Ὁ Ἀλβέρτος ὀλίγας εἶχε περιστάσεις καὶ ὀλίγην ἐπιθυμίαν νὰ μάθῃ τὴν γλῶσσαν τῶν ἐγγυωρίων. Ἰόρδος αὐτός, ὑπηρετῶν μόνον διὰ νὰ κερδίσῃ τὰς ἐπωμίδας του, τί ἀνάγκην εἶχε νὰ σπουδάσῃ τοὺς ἀνάρχους τῶν ἀγρίων ἐκείνων γρυσμύς. Τινὰς ὅμως λέξεις ἐγνώριζε, διότι πρὸ ἐνὸς ἔτους, ὅταν δηλαδὴ τὸ πρῶτον διέβη ἡ Ἀμφιτρίτη διὰ τῆς Νεοσεελανδίας, ὁ πλοίαρχος ἔλαβεν ἕνα ἐγγύριον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του. Ὑποθέσας ἐπομένως ὅτι ἡ συνδιάλεξις τῶν δύο ἀρχηγῶν δὲν τῷ ἦτον ἴσως ἐντελὴς ἀδιάφορος, τὴν ἤκουσε μετὰ πολλῆς προσοχῆς, καὶ ὅλην μὲν δὲν τὴν ἐνόησεν, ἀλλὰ τινὰ μέρη αὐτῆς, τὰ περὶ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τὰ περὶ τῶν χειρῶν, εὐκαταληπτότερα τῶν λοιπῶν, τῷ ἐφάνησαν εἰς τὸν ἔσχατον βαθμὸν ὑποπτα.

Μείνας λοιπὸν μόνος, ἐνόμισε προὔργιαίτατον νὰ ἐρευνήσῃ ὀλίγον πλέον ἐμπεριστατωμένως τὴν θέσιν του, καὶ ἤρχισεν ἀπὸ τὰ πλησιέστερα ἀντικείμενα. Τὰ εἰς τοὺς τοίχους κρεμάμενα ἀγγεῖα δὲν εἶχον τίποτε περιεργείας ἄξιον. Ἀλλὰ τὰ ἀγγύστρα ἀφ' ὧν ἐκρέμαντο, ὦ! ἐκεῖνα ἦσαν λίαν περίεργα! Κατ' ἀρχὰς ἐνόμισεν ὅτι τὸν ἀπατᾷ ἡ ἐξησθενημένη του ὄρασις, ἀλλ' ὅσον μᾶλλον τὰ ἠτένιζε, τόσῳ μᾶλλον ἐπέπειτο ὅτι ἦσαν ξηραὶ χεῖρες ἀνθρώπιναι, καθηλωμέναι εἰς τὰς σανίδας, καὶ ἔχουσαι ὡς πέντε ἄγκυστρα τὰ πέντε δάκτυλα. Εἰς τὴν θέαν ταύτην ἠσθάνθη φρικτίας καθ' ὅλον τὸ σῶμά του, καὶ ἐξακολουθῶν τὴν ἐρευνάν του, ἐτύρθη βραδέως μέχρι τοῦ κέντρου τῆς αὐλῆς, ὅπου ὑψούτο ἡ οὐδ' οὐ πᾶ ἡ τάφος τοῦ Χουράκη. Ἐγερθεὶς δὲ ἐπὶ τῶν γονάτων του, ἶδε τὰ δοχεῖα ὅλα πλήρη, ὦ φρίκη! τεταριχυμένων ἀνθρώπινων μελῶν. Αὐταὶ ἦσαν αἱ ζωοτροφαί, ἀς ὁ εὐσεβὴς υἱὸς ἐπρόσφερεν εἰς τοῦ πατρός του τὴν Βαῖδ' οὐά ν! Αἱ τρίχες ὠρθώθησαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, καὶ ἀντλῶν δύναμιν ἐκ τοῦ φόβου του καὶ ἐκ τοῦ διπλασιασθέντος πυρετοῦ του, ἀνεπήδησεν ὡς ὄφιν πατήσας, καὶ ἤρχισε νὰ τρέχῃ παραφόρως ζητῶν ἐκφυγὴν ἀπὸ τὸ ἀποτρόπαιον αὐτὸ μέρος. Ἀλλ' ἐκφυγὴ δὲν ὑπῆρχεν· ὁ φραγμὸς ἦν κεκλεισμένος πανταχόθεν, καὶ καλύβαι ἐπλήρουν τὸ ἐμβαδὸν αὐτοῦ. Ἐκεῖτο δὲ τὸ Πα ὡς φωλεὰ τις θαλασσίων ὀρνέων ἐπὶ κορυφῆς ὀξείας ἀμφιρύτου σκοπέλου, ὑψουμένου πανταχόθεν διὰ σχεδὸν καθέτων κρημνῶν εἰς μέγα ὕψος ὑπὲρ τὴν θάλασσαν. Μάτην ἔτρεξεν ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ἄκραν αὐτοῦ. Πανταχόθεν τὸν περιεκύκλουν κρημνοὶ ἀπρόσβατοι, πανταχόθεν ἀπελπισία! Τέλος δὲ κεκοπιανῶς πνευστιῶν καὶ ἐξηντλημένος, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πρώτην του θέσιν, ὅπου ἀπὸ τὴν σωματικὴν τοῦ ἀδυναμίαν καὶ τὴν ψυχικὴν του συγκίνησιν ἐλθὼν ἔπεσεν εἰς λειποθυμίαν.

Εἰς τὴν κατὰστάσιν λοιπὸν τῆς καρώσεως ταύτης, ἀδελφὸν τοῦ θανάτου, κατέκειτο πρὸ πολλοῦ, μέχρις οὐ αἰσθησὶς ὡς ψυχρὰς νοτιῆδος ὑγραίνουσας τὸ μέτωπόν του, καὶ ὁρμὴ καυστηρὰ κνίζουσα τὴν σφρυσίν του, τὸν ἀπέσπασαν ἀπ' αὐτὴν. Ἀνοίξας δὲ τοὺς ὀφθαλμούς του, ἐπροσῆλωσεν αὐτοὺς μετὰ χαρμο-

(1) Ὁ Ζεὺς τῶν Νεοσεελανδῶν.

σύνου εκπλήξεως εἰς τὸ πρῶτον προσθαλὸν αὐτοῦς ἀντικείμενον. Μελανόφθαλμος νεάνης ἔκυπτεν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν του, τὸ πρόσωπόν του ἔψαυον οἱ ἄφθονοι βόστρυχοί της, διὰ τῆς μιᾶς της χειρὸς ἐκράτει ὑπὸ τοὺς ῥώθωνάς του πτερὰ καίόμενα, διὰ δὲ τῶν δακτύλων τῆς ἄλλης ἐρράντιζε μὲ καθαρὸν ὕδωρ τὸ μέτωπόν του. Οἱ χαρακτῆρες τῆς κόρης ἦσαν σύμμετροι καὶ ὡραῖοι, καὶ τὰ ὀλίγα στίγματα δι' ὧν ἀκόμψως διαποικίλοντο δὲν κατάρθουν νὰ καταστρέψωσι τὴν

Ἡ Ἑμάη.

ἀρχικὴν αὐτῶν καθαρότητα. Πρὸ πάντων δὲ ἀπέπνεε τὸ βλέμμα αὐτῆς γλυκύτητα, καὶ ἐφαίνετο ἐπιχεῖν εἰς τὰς πληγὰς του τῆς συμπαθείας τὸ βάλαμον. Ὁ Ἀλβέρτος προσήλωσε τοὺς ὀφθαλμούς μετ' ἀπλήσου χαρᾶς εἰς τὴν ὡραίαν αὐτὴν ὀπτασίαν. Ἀλλ' ὅταν ὤψωσε τὸ βλέμμα, εἶδεν ὑπεράνω αὐτῆς ἱστάμενον τὸν Βίδην, ἀπειλητικὸν καὶ ἀγριωπὸν, ὡς ὄρνεον σαρκιφάγον ἱστάμενον ὑπὲρ ἀθῶων περιστερῶν.

— Ἑμάη, εἶπεν ὁ Βίδης, ὁ Ἐκκο-Τόρος (ὁ θεὸς τῆς μαγείας) σ' ἐδίδασκε τὰ βότανα ὅσα κλείουσι τὰς πληγὰς, καὶ ἀνακαλοῦσιν εἰς τὸ σῶμα τὴν βαί-δ οὐ α ν ἐτοίμην ν' ἀναβῇ εἰς τὸν οὐρανόν. Ἰάτρευσον, ἀδελφὴ μου, αὐτὸν τὸν Πακέκ α ν. Πρέπει νὰ τὸν θρέψωμεν καὶ νὰ τὸν παχύνωμεν· μετὰ εἴκοσι ἡμέρας θὰ τὸν σφάζω, διὰ νὰ φάγῃ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς μας τὸ πνεῦμά του, καὶ ἐγὼ τὸν ὀφθαλμὸν καὶ τὴν χειρὰ του. Εἰς σέ, Ἑμάη, θὰ δώσω τοὺς δύο βραχιόνάς του νὰ κατασκευάσης λεχ οὐ (μικροὺς αὐλοὺς), διὰ νὰ παίξῃς μὲ Καί-Κούμουν τὸν αἰμοπότην.

Ἡ Ἑμάη μετὰ τὴν παραγγελίαν ταύτην, ἰδοῦσα τὸν Ἀλβέρτον ἀναλαβόντα τὰς αἰσθήσεις του, τὸν ἔλαβεν ἐλαφρῶς ἐκ τῆς χειρὸς καὶ τῷ εἶπεν ἀγγλιστί:

— Ποῦ πονεῖς;

Ὁ Ἀλβέρτος ἔμεινεν ἔκθαμβος. Ποτὲ γλυκύτερον ἄσμα δὲν ἀντήχησεν εἰς τὴν ἀκοήν του ἀπὸ τὰς δύο ταύτας λέξεις τῆς γλώσσης του, προφερομένας ἀπὸ τὴν ὡραίαν ἀγρίαν.

— Ὀμιλεῖς ἀγγλιστί! ἀνέκραξε πλήρης χαρᾶς, καὶ ὄλους τοὺς πόνους του λησμονῶν. Ποῦ ἔμαθες τὴν γλώσσάν μου;

— Οἱ Ἀ ρ ι κ α ι (ιερεῖς) μοὶ τὴν ἐδίδαξαν. Ἀλλὰ δεῖξαί μοι, ποῦ πονεῖς;

— Ἐδῶ καὶ ἐδῶ ἐπληγώθην, εἶπεν ὁ Ἀλβέρτος, δεικνύων τὸν βραχίονα καὶ τὴν κεφαλὴν του. Ἀλλὰ μὴ φροντίζῃς περὶ τῶν πόνων μου. Ἄν ἀντὶ τῶν ἀγρίων ἐκείνων προσώπων, βλέπω τὴν γλυκεῖαν μορφήν σου ἐμπρὸς μου, ἂν ἀκούω τὴν φωνήν σου νὰ μοὶ ὀμιλῇ τῆς μητρὸς μου τὴν γλώσσαν, δὲν αἰσθάνομαι πόνον, καὶ ὁ θάνατος θὰ μοὶ εἶναι γλυκὺς.

— Ἡ Ἑμάη ἔρριψε ταχὺ βλέμμα πρὸς τὸν ἀδελφόν της, καὶ ἰδοῦσα αὐτὸν ἀτενίζοντα τοῦ πατρὸς του τὸν τάφον, ἔθεσε μὲ εὐχαρί σχῆμα τὸν δάκτυλόν της εἰς τὸ στόμα τοῦ αἰχμαλώτου, ὡς ἐπιβάλλουσα εἰς αὐτὸν σιωπὴν.

Ἐπειτα δὲ, πορευθεῖσα πρὸς τὸν οἶκον, ἐπέστρεψε μετ' ὀλίγον φέρουσα ποτόν τι ἐντὸς μεγάλου ὄσρακου, καὶ τῷ εἶπε:

— Πίε νὰ λάβῃς δυνάμεις.

Ὁ Ἀλβέρτος ἔλαβε μὲ τὰς δύο χεῖρας τὸ ὄσρακον καὶ συγχρόνως τὴν χεῖρα ἥτις τῷ τὸ ἐπρόσφερε, καὶ ἐρόβφησε βραδέως τὸ περιεχόμενον, ἂν καὶ ἡ γεῦσις αὐτοῦ τῷ ἦτον δυσάρεστος. Ἀλλὰ δὲν ἤργησε νὰ αἰσθανθῇ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτοῦ· κατ' ὀλίγον ἡ νάρκωσις τοῦ σώματός του ἠλαττώθη, καὶ τὰ νεῦρά του ἔλαβον ὡς νεὰν ἐλαστικότητα.

Ἐν τούτοις δ' ἡ Ἑμάη, λαβοῦσα διαφόρους βοτάνας, τὰς συνέθλιψε μεταξύ δύο λίθων, καὶ ἐπιχέουσα τὸν ὀπὸν τοῦ Κάθα, κατεσκεύασεν εἶδη ἐπιθεμάτων, καὶ ἐπέδρασε αὐτὰ εἰς τοῦ ἀσθενοῦς τὰς πληγὰς. Τέλος παρέθηκεν εἰς αὐτὸν τινὰς ρίζας πτερίδος καὶ δύο ἢ τρεῖς ἰχθεὺς τετυλιγμένους εἰς φύλλα λαχάνου, καὶ ἐψημένους εἰς θερμοὺς λίθους, καὶ τὸν προσεκάλεσε νὰ φάγῃ.

Ἀφ' οὗτου ἡ ἐπιμέλεια τοῦ αἰχμαλώτου ἀνετέθη εἰς αὐτὴν, ἡ ἀγρία κόρη ἐπανελάμβανε πολλάκις τῆς ἡμέρας τὰς τοιαύτας περιποιήσεις, καὶ ἡ θέα της ἐνέργει ἱαματικώτερον ἐπ' αὐτοῦ ἀφ' ὅλα τὰ ποτὰ καὶ τὰ βότανά της, ἂν καὶ τῇ τὰ ἐδίδασκεν ὁ Ἐκκο-Τόρος. Μάτην ὅμως ὁ Ἀλβέρτος τῇ ἀπέτεινε κολακευτικούς, ἢ ἐνίοτε ἱκετευτικούς λόγους, προσπαθῶν νὰ διεγείρῃ αὐτῆς αὐτὴν συμπάθειαν, καὶ πεπεισμένους ὅτι οὔτε ὁ Βίδης, οὔτε ὁ Καί-Κούμους, οὔτε οἱ λοιποὶ ἄγριοι ὅσοι παρήσαν συνήθως, ὅταν αὐτὸς τὸν ἐπισκέπτετο, δὲν ἐννόουν τὴν γλώσσάν του. Ἡ Ἑμάη ἔμεινε σιωπηλὴ πάντοτε, ἢ ἀπεκρίνετο δι' ἀδιαφόρων μονοσυλλάβων, πρὸς μεγίστην ἀπελπισίαν του. Ἐνίοτε ὅμως τῷ ἐφαίνετο, ἐφαντάζετο ἴσως, ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐξέφραζον οἰκτον, ὅτι καὶ ὑγραίνοντο μάλιστα· δις ἢ τρεῖς ἦν βέβαιος ὅτι καὶ τὴν εἶδε θέτουσαν, ἐν ᾧ ἀνεχώρει, κρυφίως τὸν δάκτυλον εἰς τὸ στόμα της, ὡς διὰ νὰ τῷ συστήσῃ καὶ πάλιν τὴν σιωπὴν. (Ἀκολουθεῖ).